

ABORDAREA TIMPULUI DIN PERSPECTIVĂ FILOSOFICĂ ȘI REALITATE CONTEMPORANĂ

Autor: Sandu Guzun
Coordonator: Viorelia Lungu
Universitatea Tehnica din Moldova

***Abstract:** Timpul cunoscut de om ca cea mai mare enigmă care pînă în prezent nu poate fi descoperită, ca și existența a tot puternicului Dumnezeu este abordat din diferite perspective. Abordarea timpului din perspectivă filosofică prezintă faptul că din secol în secol omul își schimbă viziunea asupra vieții, asupra timpului. Decurgerea timpului nu poate fi returnată și de aceea el trebuie privit ca resursă fără o valoare fixă dar a cărui preț nu poate fi asociat cu nici una din valorile umane.*

***Cuvinte cheie:** timp, viața.*

Timpul este definit ca un flux neîntrerupt, ireversibil, care nu poate curge decît într-o singură direcție. Este deci un continuu în care evenimentele se succed de la trecut, prin prezent spre viitor și în cadrul căruia se desfășoară toate procesele din natură. Definirea cu exactitate a timpului este o sarcină dificilă, atât în filosofie cît și în știință.

Odata cu apariția omului, acesta și-a adresat numeroase întrebări asupra existenței sale și a fenomenelor ce îl înconjoară. Această incertitudine a impus personalitatea umană să studieze structura universului inclusiv și legile fizice prin care acesta coexistă cu noi, oamenii. Una din cele mai misterioase dar totodată și atrăgătoare întrebări o reprezintă cea adresată asupra fenomenului cunoscut ca timpul. Acest fenomen din cele mai străvechi timpuri prezintă unul din misterele existenței tuturor obiectelor și ființelor din univers.

Inițial omul considera timpul ca drept consecutivitate a unei serii de evenimente întîmplate în spațiu. În mare majoritate asupra întrebării date au cugetat filozofii Greciei antice.[1] Platon spunea că „Timpul este imaginea mobilă a eternității imobile”, ceea ce înseamnă că timpul decurge ireversibil față de universul etern în care acest fenomen este nesfîrșit.

Întradevar timpul este acea componentă existențială a carei referință impusă față de veșuirea omenească, poate fi privit ca un resurs inepuizabil conținut în spațiul ce ne înconjoară, însă aceasta nu presupune ca timpul să fie erosit fără folos practic.

Viața poate fi privită ca un compartiment al timpului, o parte al unui întreg care își impune caracterul vital asupra existenței noastre.

Pentru ființa umană viața reprezintă un interval de timp destul de îndelungat, însă făcînd o raportare la dimensiunile cosmice ale universului acest interval poate fi privit ca o secundă față de un mileniu de existență.

Din punct de vedere filozofic timpul nu este doar o simplă consecutivitate a evenimentelor fizice, ci și o modalitate de existență a tuturor ființelor și obiectelor din lumea pe care o cunoaștem. Cu alte cuvinte timpul este acea particularitate care impune vietății caracterul de bază-vîrstă. Vîrstă este cea care acceantuează decurgența timpului lămurind multe trăsături ale vieții noastre (experiența, înțelepciunea, modul de adaptare în cele mai diverse situații). Însă timpul se reflectă diferit asupra obiectelor și elementelor din natură, și anume aceste elemente au impus gîndirea umană să cugete asupra caracteristicii timpului.

Privit din aspect fizic timpul impune asupra elementelor naturii și mai ales asupra corpului uman o serie de schimbări vizuale adesea în defavoarea obiectelor asupra cărora se manifestă. Însă filozofic timpul este component care nu caracterizează doar felul de a trăi ci și ipostazele sufletești ale omului. Timpul este și acea particularitate care posedă abilitatea de a conserva unele trăsături ale vieții, căci memoria impune memorizarea evenimentelor nu doar în spațiu ci și în timp. Decurgența timpului nu poate fi returnată și de aceea el trebuie privit ca un resurs fără o valoare fixă dar a cărui preț nu poate fi asociat cu nici una din valorile umane, inclusiv banii care se evaluează la niveluri superioare.

Leonardo da Vinci accentua „Timpul este suficient pentru cel care știe cum să îl folosească”. Facînd legatura cu viața contemporană unde timpul adesea se echivalează cu valoarea banilor aceasta afirmație este extrem de utilă și corectă, fiindcă odată pierdut timpul nu poate fi restituit, ci utilizat ca o nouă sursă în consecințe deja diferite. Adică fiind erosit timpul nu se restabilește precum o valoare pierdută, ci ca o reevaluare a acestuia într-un aspect divers. Timpul este perspectiva care trebuie prețuită la valoarea adecvată, astfel acesta fiind evaluat la maximum și la eficiența superioară. Este cert faptul că timpul nu poate fi utilizat în practică în limita celor 100%, însă ființa umană este cointereseată spre a tinde asupra valorii date.

Viața ca și orice fenomen natural necesită o organizare anumită, de aceea succesul umanității în mare măsură este determinat de această legitate a universului. Într-un oarecare sens aceasta și influențează armonia vieții contemporane unde totul este privit ca un resurs potențial în utilizarea umană. Eficiența folosirii timpului depinde de modul în care acesta este presimțit de personalitatea umană. De aici omul s-a impus asupra ideii date din perspectiva științei, unde timpul e privit ca un fenomen relativ. [3] Astfel terora relativității timpului a lui Albert Einstein, prezintă ca timpul fiind privit din perspectiva universului este relativ și acesta nu depinde de spațiul în care decurge, ci doar de obiectele relative față de care se manifestă. În așa mod timpul a devenit cea mai importantă particularitate a vieții umane, veriga veșii în jurul căreia coexistăm cu toții și sub controlul căruia ne supunem cu toții, indiferent de formă, dimensiunile și locul unde există orice ființă, orice obiect al spațiului nostru cosmic pe care îl numim univers, în care totul se bazează pe legitățile timpului.

Bibliografie:

<http://www.rightwords.ro/citate/tema/timp--161/platon--259>

<http://www.rightwords.ro/citate/tema/timp--161/leonardo-da-vinci--717>

http://ro.wikipedia.org/wiki/Teoria_relativității